

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Andrén, Erik, *Sveriges kyrkor, Gästrikland, häfte 2, landskyrkorna*, Stockholm 1936

Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet

Länsstyrelsen Gävleborg, ärendearkivet

Riksantikvarieämbetet, Antikvarisk-topografiska arkivet

Swartling, Ingrid, *Österfärnebo kyrka, Gästriklands kyrkor, 2:a rev. uppl.*, Strängnäs 1980

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1200-tal	Österfärnebos första kyrka uppförs.	Andrén, E. 1936
1400-1500-tal	Vapenhus i söder och sakristia i norr, samt valv tillkommer troligen.	Andrén, E. 1936
1673	En klockstapel uppförs strax öster om gamla kyrkan. Kyrkorummet får en ny predikstol skuren av Olof Persson, Sala.	Andrén, E. 1936
1684	En läktare uppförs i väster.	Andrén, E. 1936
1700-tal	Kyrkans fönster förstoras.	Andrén, E. 1936
1724	En läktarorgel inköps från Stockholm.	Andrén, E. 1936
1728	En port tas upp i korväggen och koret får två läktare.	Andrén, E. 1936
1731	Kyrkan får en ny altaruppsats, skuren av C Spaak, Stockholm.	Swartling, I. 1980
1737	Orgeln förbättras.	Swartling, I. 1980
1766	Orgeln utökas.	Swartling, I. 1980
1781	G. Wittfoth på Gysinge bruk låter uppföra gravkoret väster om nuvarande kyrka.	Andrén, E. 1936
1790	Kyrkogården utvidgas åt söder sett från den gamla kyrkan.	Andrén, E. 1936
1819-22	Nuvarande kyrka uppförs i natursten och tegel i omfattningarna efter ritningar av hovintendent Gustaf af Sillén. Predikstol och orgel flyttas med från gamla kyrkan.	Andrén, E. 1936
1830	Den gamla kyrkan rivs och sten används vid uppförandet av sockenmagasinet SO om kyrkan.	Andrén, E. 1936
1844	Ritningar till en ny orgel utförs av C Ståhl.	Andrén, E. 1936
1864-65	Nuvarande altaruppsats, ritad av J F Åbom med målning av J Z Blackstadius, ersätter den äldre.	Andrén, E. 1936
1894	Kyrkan renoveras efter förslag av H T Holmgren. Taket byts ut mot ett brutet mot koret valmat dito. Invändigt ersätts det tidigare tunnvalvda taket av ett tredingstak och färgsättningen ändras.	Andrén, E. 1936
1906	En ny orgel installeras. Fasaden från 1844 behålls.	Andrén, E. 1936
1925	Den gamla och den nya kyrkogården förenas då vägen flyttas och kyrkogården utvidgas.	Andrén, E. 1936 RAÄ, ATA
1932	Fasaderna renoveras.	Länsstyrelsen, ärendearkivet
1933	Gravkoret på kyrkogården renoveras.	Länsstyrelsen, ärendearkivet
1953-54	Kyrkan renoveras efter förslag av arkitekt N Oelrich. Det tredelade	Swartling, I. 1980

	taket över kyrkorummet ersätts av ett tunnvalvt dito, en av de två torntrapporna tas bort, bänkarna byts ut och elvärme installeras. Delar av den 1731 utförda altaruppsatsen konserveras och sätts upp på korväggens södra sida.	RAÄ, ATA
1955	Två mögelangripna pelare under läktaren åtgärdas.	Länsstyrelsen, ärendearkivet
1966	Taket av järnplåt och träspån ersätts med kopparplåt.	Länsmuseet, ärendearkivet
1971	Toaletter och förråd inrättas i vapenhuset.	Länsmuseet, ärendearkivet
1974	Kyrkan och gravkapellet renoveras utvändigt.	Länsmuseet, ärendearkivet
1977	En ny orgel, tillverkad av Grönlunds orgelfirma i Stockholm, placeras i koret.	Swartling, I. 1980
1981	Valvet putsas om.	Länsmuseet, ärendearkivet
1985	Mark inköps för att möjliggöra framtida utvidgning av kyrkogården.	Länsstyrelsen, ärendearkivet
1987	En minneslund inrättas på kyrkogården.	Länsstyrelsen, ärendearkivet
1992	Bänkarna på korets södra sida tas bort.	Länsmuseet, ärendearkivet
1996-97	Utrymmet under orgelläktaren byggs in och ett andaktsrum skapas samt ett för körövning m.m. Kyrkan renoveras invändigt. Enstaka bänkar tas bort, väggar och valv kalkstryks, inredning målas och predikstol, altaruppsats och orgelfasad konserveras.	Länsmuseet, ärendearkivet
2005	Spåntaket på transformatorhuset på kyrkogården läggs om.	Länsstyrelsen, ärendearkivet